

VYSKUPO JONO KALVANO ŠIMTMEČIO JUBILIEJUS PAMINĖTAS TAURAGĖJE

Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios ilgamečiame vadovui, vyskupui Jonui Viktorui Kalvanui vyresniajam šiemet būtų sukakę šimtas metų. Jubiliejus iškilmingai paminėtas Tauragėje vyskupo gimimo dieną – balandžio 24-ąją.

Minėjimo renginiai prasidėjo Tauragės Martyno Mažvydo evangelikų liuteronų bažnyčioje. 10.00 val. į šventines pamaldas gausiai, nors būta darbo dienos – ketvirtadienio, rinkosi parapijiečiai ir svečiai, gausi vyskupo giminė. Pamaldų liturgijai vadovavo vyskupas Mindaugas Sabutis ir Tauragės parapijos kunigas Mindaugas Dikšaitis, taip pat atvyko kunigai dr. Darius Petkūnas, dr. Charles Evanson, Mindaugas Kairys, Virginijus Kelertas, Juozas Mišeikis, Reinholdas Moras, Karolis Skausmenis, Remigijus Šemeklis, Edikas Šulcas ir Mindaugas Žilinskis.

Iš karto po pamaldų, 12.00 val., giesmės ir malda iškilmingai pašventintas vyskupo Jono V. Kalvano vardu pavadintas parkas. Miesto centre šalia M. Mažvydo ev. liuteronų bažnyčios esančiam parkui vyskupo J. V. Kalvano vardas Tauragės rajono savivaldybės sprendimu buvo suteiktas lygiai prieš metus – 2013 04 24. Vyskupas M. Sa-

butis palygino vysk. Jono V. Kalvano vyresniojo asmenybės ir darbų reikšmę Lietuvai su kito liuteronų dvasininko Kristijono Donelaičio, kurio gimimo

Vysk. M. Sabutis šventina vysk. J.V. Kalvano parką

300-ąsias metines šiemet minime, reikšme, išryškėjusia tik prabėgus nemažai laiko po mirties.

13.30 val. Tauragės krašto muziejuje atidaryta paroda, išsamiai supažindinti

nanti su vysk. Jono V. Kalvano gyvenimu, jo šeima, bažnytine bei kūrybine veikla. Ekspozicijoje – vyskupo ranka rašyti laiški, kasdieniai buitės daik-

dukra Viktorija Kalvanaitė minėjo, kad šeima viliasi, jog ateityje duris galėtų atverti ir vysk. J.V. Kalvano muziejus.

14.00 val. Tauragės kultūros rūmuose prasidėjo vysk. J.V. Kalvano vyresniojo atminimo konferencija, kurioje pranešimus skaitė vysk. M. Sabutis – „Vyskupas Jonas V. Kalvanas – kunigas ir sielovadininkas“, kun. dr. Ch. Evanson – „Vyskupo tarnystė ir atsakomybės bažnyčioje“ ir kun. dr. D. Petkūnas – „Vysk. Jonas V. Kalvanas – ryškiausia XX a. Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios asmenybė“.

17.00 val. į Tauragės M. Mažvydo ev. liuteronų bažnyčią kvietė koncertas „Ad memoriam“. Skambėjo soprano Viktorijos Miškūnaitės, vargonininko Gianluigi Spaziani (Italija) ir pučiamųjų kvinteto „The Sparkling 5“ (Latvija) atliekami kūrinių. Koncertą vedė vyskupo dukra Irena Pavilanskienė.

Reportažą apie šventinius renginius rodė Tauragės televizija TVK, vyskupo jubiliejui skirtą archyvinių vaizdų pasakojimą parengė Lietuvos televizijos laida „Kelias“, kurios kūrybinę grupę taip pat dalyvavo minėjimo renginiuose.

LEK inf.

JONAS VIKTORAS KALVANAS – RYŠKIAUSIA XX A. ANTROS PUSĖS LIETUVOS EVANGELIKŲ LIUTERONŲ BAŽNYČIOS ASMENYBĖ

Vyskupas Jonas Viktoras Kalvanas vyresnysis (1914-1995)

Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia šiais metais mini vyskupo ir ilgamečio Tauragės parapijos kunigo Jono Viktoro Kalvano vyresniojo, kuris nuo 1971 m.

buvo Konsistorijos pirmininkas, o nuo 1976 m. iki

mirties – Bažnyčios vyskupas, 100-ąsias

gimimo metines.

Jonas Kalvanas tarnavo Dievui ir Bažnyčiai sunkiu sovietiniu laikotarpiu. Jis buvo ordinuotas Tauragėje 1940 m. liepos 28 d., kai į Lietuvą jau buvo įžengusi sovietų kariuomenė. Pirmosios sovietinės ir nacių okupacijų metu Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia neteko didžiosios daugumos narių ir kunigų. 1941 m. sausį kovą vykusios repatriacijos metu į Vokietiją išvyko apie 40 tūkstančių liuteronų, o 1944 m. priverstinės evakuacijos metu Klaipėdos kraštą paliko didžioji dauguma gyventojų, kurių beveik visi išpažino liuteronų tikėjimą. Kunigas J. Kalvanas buvo iš tų kelių kunigų, kurie pasiryžo likti Lietuvoje ir toliau tarnauti Dievui ir Bažnyčiai gimtajame krašte.

Sovietinės santvarkos atkūrimas 1944 m. rudenį iš karto pradėtas bažnytinio gyvenimo varžymais. Kun. J.

Kalvanui teko pergyventi ne tik bažnyčių uždarymą, jų pavertimą sandėliais, malūnais, kino salėmis, bet ir asmeniškai patirti sovietinių represinių organų bauginimo priemones. Dar pirmosios okupacijos metu, 1941 m. balandžio 27 d., po pamaldų Kretingoje jį suėmė NKVD. Pastaroji jį įtarė antirevoliucine veikla ir tris dienas tardė, norėdama išsiaiškinti, ką Tauragės kunigas veikia TSRS pasienio zonoje esančioje Kretingoje. Pokario okupacija pradėta liuteronų Bažnyčios narių represijomis. 1945 m. gegužės mėn. dalis jų buvo ištremti į Tadžikiją vien todėl, kad išpažino šį tikėjimą. Ypač Raseinių (dab. Jurbarko) bei Šakių rajonuose vietinė valdžia nesivarogino ieškoti tremiamų vokiečių tautybės žmonių, bet sudarinėdama „vokiečių“ sąrašus surengė „liuteronų surašymą“ ir juos pasmerkė tremčiai. J. Kalvanas, kartu su kitais kunigais, pasiuntė LTSR vyriausybei paaiškinamąjį raštą, kuriame įrodinėjo, jog ištremtieji yra lietuviai liuteronai ir prašė juos grąžinti į tėvynę. Komunistinė valdžia į kunigų raštą net nesiteikė atsakyti, tačiau J. Kalvano veikla iš karto susidomėjo NKGB organai. Represinės struktūros buvo informuotos, kad J. Kalvanas nacių okupacijos metu pamoksluose garsėjo antisovietiniais pasisakymais, dokumentų neturintiems bažnyčios nariams išduodavo fiktivias metrikų pažymas, jam artimoje aplinkoje komunistinės valdžios bei o-

lūkių steigimo atžvilgiu skleidė antisovietinius pareiškimus. 1948 m. gegužės 14 d. kunigo bute buvo atlikta krata, o jam atsisakius bendradarbiauti su NKGB organais, 1952 m. liepos 26 d. Valstybės saugumo ministerija (toliau MGB) perkvalifikavo jo „stebėjimo bylą“ į „bylą-formuliarą“. Nuo tol kunigas bet kada galėjo būti suimtas bei nuteistas pagal Sovietų Rusijos Baudžiamojo kodekso 58 straipsnį už antirevoliucinę veiklą ir

Jonas Viktoras Kalvanas ordinacijos šventė 1940 m. liepos 28 d. Pirmoje eilėje iš kairės: latvių, vokiečių ir lietuvių tautinių sinodų atstovai kun. Arnoldas Laukožilis, kun. Paulius Tittelbachas, kun. Adomas Gelžinis. Antroje eilėje: kun. Jonas Kalvanas, kun. Adolfas Keleris, kun. Ansas Trakis

pasmerktas 10 metų tremčiai. Kunigas buvo intensyviai sekamas net po Stalino mirties. Net 24 agentai bei informatoriai stebėjo kiekvieną jo žingsnį. Tik 1958 m. KGB pripažino, kad agentų teikiama informacija nepateikė pakankamai medžiagos apie jo antisovietinę veiklą, todėl J. Kalvano bylą uždarė.

1941 m. repatriacijos metu kraštą paliekant konsistorijos nariams, 26 metų kun. J. Kalvanas buvo pakviestas į konsistoriją, o 1942 m. tapo jos vicepirmininku. Mirus konsistorijos pirmininkui, kunigui senjorui Vilhelmui Žanui Burkevičiui, 1971 m. sušauktame sinode, jis buvo išrinktas konsistorijos pirmininku, o 1976 m. – Bažnyčios vyskupu. Konsekracijos apeigoms Tauragės bažnyčioje vadovavo Estijos evangelikų liuteronų bažnyčios arkivyskupas Alfred Tooming. Religijū reikalų tarybai neleidus sovietinėje Lietuvoje įsteigti liuteronų teologijos instituto, J. Kalvanas asmeniškai parengė daugumą kandidatų dvasinei tarnystei. Teologijos pas jį mokėsi beveik visi sovietmetyje įšventinti liuteronų kunigai, įskaitant ir tuos, kurie vėliau lankė teologijos kursus Rygoje. Pats jis 1933-36 m. teologiją studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Evangelikų teologijos fakultete. Fakultetą uždarius, J. Kalvanas tęsė studijas Latvijos universiteto Teologijos fakultete Rygoje, kurį 1939 m. baigė teologijos licenciatu laipsniu, atvėrusiu kelią dėstyti teologi-

ją būsimiesiems sovietmečio kandidatams į kunigus.

Jonas Kalvanas gimė 1914 m. balandžio 24 d. Ruobežiuose, Biržų rajone. Jis buvo pakrikštytas Biržų ev. liuteronų bažnyčioje, kurioje pamaldos vyko latvių ir vokiečių kalbomis. Užaugęs daugiatautėje aplinkoje, jis puikiai kalbėjo lietuvių, latvių ir vokiečių kalbomis, o tapęs Bažnyčios vadovu siekė palaikyti kuo glaudesnius ryšius su Latvijos evangelikų liuteronų bažnyčia. Puikiai mokėdamas latvių kalbą, jis aptarnavo latviškai

Kalvanų šeima Julijos ir Jono konfirmacijos šėtetės metu 1963 m. birželio 23 d.

kalbančias šiaurės Lietuvos parapijas, ypač Būtingę ir Biržus. Tokia jo veikla kelė tam tikrą nepasitenkinimą prieškario lietuvių liuteronų patriotinės organizacijos „Pagalba“ nariams, tačiau laikas parodė, kad jų įtarimai buvo nepagrįsti.

Pirmaisiais sovietmečio dešimtmečiais Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vadovams buvo uždrausta dalyvauti tarptautinėse konferencijose ar susitikimuose su Vokietijos, Skandinavijos, JAV, ar kitų liuteronų bažnyčių atstovais. Stalinistiniu laikotarpiu net laiškas iš „kapitalistinių bažnyčių“ vadovų galėjo tapti įrodymu apie anti-revoliucinę kunigo veiklą. Vienintelis „langas į pasaulį“ buvo 1947 m. įsteigta Pasaulio Liuteronų Sąjunga (toliau PLS), kurios nare Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia tapo 1968 metais¹. J. Kalvanas PLS susitikimuose susilaikydavo nuo sovietinės valdžios kritikos, nes gerai žinojo apie galimus atsakomuosius komunistinės valdžios veiksmus bei jų padarinius nedidelei Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčiai. Vyskupas laikėsi nuosaikios pozicijos, tačiau aktyviai siekė, kad apie Lietuvos Bažnyčią, bei jos gyvenimą komunistinėje aplinkoje, būtų kuo plačiau žinoma pasaulyje.

Vysk. Jonas Kalvanas aktyviai prisidėjo plėtojant ekumeninius Lietuvos bažnyčių santykius. Jo pastangomis 1965 m. gruodžio 5 d., minint tuometinio konsistorijos pirmininko, kun. senjoro Vilhelmo Žano Burkevičiaus 80 m. jubiliejų, Šilutės ev. liuteronų bažnyčioje įvyko pirmosios Baltijos šalyse ekumeninės pamaldos², kuriose dalyvavo trijų pagrindinių krikščioniškų bažnyčių – Romos katalikų, rusų stačiatikių bei liuteronų atstovai. Latvijos ir Estijos bažnyčias jose reprezentavo arkivyskupas Gustavs Tūrs ir Jaan Kiivit vyresnysis. Religijų reikalų įgaliotinis į ekumeni-

nę bendrystę pradžioje žiūrėjo įtariai, manydamas, kad ja bažnyčios siekė vienyti pastangas prieš sovietinės valstybės ateistinę propagandą.

Visi sovietmečiu publikuoti Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios leidiniai buvo išspausdinti J. Kalvano pastangų dėka. Stalinizmo laikotarpiu Bažnyčiai nepavyko išspausdinti nė vienos publikacijos. N. Chruščiovo vadovavimo pradžioje krikščioniškai leidybai durys buvo truputį pravertos, tačiau „priešiškaideologijai“ buvo sudaryta nepaprastai daug kliūčių. Nuo 1956 m. iki pat 1970-ųjų beveik kiekviena religinė publikacija privalėjo būti išversta į rusų kalbą ir nusiųsta Religijų reikalų tarybos Maskvoje vertinimui. Ateizmo ideologijos cenzūra buvo griežta. Pirmaisiais metais tik trečdalis, o kartais tik keli bažnyčios gyvenimą atspindintys sakiniai buvo aprobuoti publikavimui. 1956 m. Bažnyčios kalendorius buvo taip stipriai cenzūruotas, jog jame neliko nė vieno sakinio apie bažnyčios gyvenimą. Leidinį sudarė tik bažnytinių švenčių aprašas, saulės ir mėnulio užtemimų datos, vardadienių sąrašas, bažnyčios statusas bei dvasininkų tarnystės nuostatai. 1957 m. kalendorius taip pat buvo griežtai cenzūruotas, tačiau tuomet cenzoriai leido skirti pusantr puslapio bažnyčios gyvenimo aprašui ir du puslapius kunigų nekrologams. Vysk. J. Kalvanas iš viso parengė 29-ias bažnyčios kalendorių laidas. Jis taip pat

Narkyčiuose (dab. Meždurečė) prūsų sukilimo vado Herkaus Manto spėjamoje žūties (1273 m.) vietoje 1993 09 12 paminklą „Sukapotas žaltys“ (skulpt. Saulius Indrašius) palaimino LELB vyskupas Jonas Kalvanas ir LELB išeivijoje vyskupas Hansas Dumpsy. Kitais metais Kaliningrado valdžios nurodymu paminklas buvo demontuotas. Nuotraukoje greta vyskupo paminklo iniciatorės MLRT pirmininkas Vytautas Šilas ir Vilniaus parapijiečiai (iš kairės) Jūlijus Mačkus, Vytautas Gocontas, Danutė Valčiukienė, Ervinas Peteraitis jaunesnysis ir Marija Paliokaitė. Juozo Balčiūno nuotr.

redagavo 1956, 1982, 1988 m. giesmynių laidas, kurių kalba buvo priartinta prie bendrinės lietuvių kalbos. 1985 m. jam pavyko išspausdinti Dr. Martyno Liuterio Mažajį katekizmą. Tai buvo pirma katekizmo laida sovietmetėje – iki tol konfirmantai mokėsi iš prieškarjė gottiškos raidėmis publikuotų leidinių arba iš jų pačių perrašytų katechetinių tekstų.

Nauja diena lietuvių tautai ir Liuteronų Bažnyčiai išaušo vysk. J. Kalvano jubiliejiniais 50-aisiais ordinacijos metais, kuomet 1990 m. tauta vėl

paskelbė Nepriklausomybę. Vysk. J. Kalvanas nuo pat pradžių aktyviai rėmė Lietuvos valstybingumo atkūrimą bei dalyvavo tautos atgimimo Sąjūdžio judėjime.

Atgavus nepriklausomybę, vysk. J. Kalvanas rūpinosi bažnyčios gyvenimo atgimimu. Jo pastangomis buvo atgaivintas bažnyčios laikraštis „Lietuvos evangelikų kelias“, iš naujo publikuotas katekizmas bei Augsburgio išpažinimas. 1994 m. buvo išspausdinta jo paties parašyta studija „Dievas ir gamta“, kurioje autorius nagrinėjo religijos ir gamtos mokslų santykį, tikėjimo bei mokslo suderinamumo klausimus. 1992-94 m. jis dalyvavo steigiant Klaipėdos universiteto Evangeliškosios Teologijos centrą bei katedrą, skaitė paskaitas, rūpinosi nacionalizuoto bažnyčios turto atgavimu, užmezgė glaudžius ryšius su Vokietijos, Skandinavijos ir JAV bažnyčiomis. 1990 m., minint J. Bretkūno Biblijos vertimo 400 metų jubiliejų, J. Kalvano pastangomis buvo pradėtos kasmetinės pamaldos K. Donelaičio Tolminkiemio bažnyčioje, kuriose nuolatos prisimenamas Tolminkiemio kunigo bei poeto indėlis į lietuvių tautos dvasinį bei kultūrinį gyvenimą. J. Kalvanas taip pat buvo Martyno Mažvydo katekizmo 450 metų sukakties minėjimo komisijos bei paminklo pirmosios lietuviškos knygos autoriui Klaipėdoje vertinimo komisijos narys.

1946 m. kun. J. Kalvanas sukūrė šeimą su mokytoja Marta Račkauskaitė (1923-2011). Jie užaugino šešis vaikus: Kristiną, Ireną, Joną, Juliją, Viktoriją ir Mirjamą. Jų sūnus, Jonas Viktoras Kalvanas jaunesnysis (1948-2003), vardan teologijos pasiryžo palikti gydytojo neurologo bei psichiatro darbą ir 1984 m. buvo ordinuotas kunigu³. 1995 metų sinode jis buvo išrinktas Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupu.

Vyskupas Jonas Viktoras Kalvanas vyresnysis mirė 1995 m. sausio 15 d., sulaukęs 80-ies metų amžiaus, eidamas 55 dvasinės tarnystės metus. Jis palaidotas Tauragės Joniškės kapinėse. Vykdydama testamentą žodžius „paminklų nestatykite, tik antkapį su balta marmurine lenta“, Tauragės parapija ir vyskupo šeima jo atminimui pastatė kuklų paminklą su kryžiumi. Jo sūnus, vyskupas Jonas Viktoras Kalvanas jaunesnysis, miręs 2003 m., buvo palaidotas šalia tėvo.

Vysk. Jonas Kalvanas vyresnysis paliko ryškų pėdsaką Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios gyvenime. Jį pagarbiai vertino ne tik liuteronų bažnyčios tikintieji, bet ir nepriklausomos Lietuvos politikai, valstybės veikėjai, švietimo ir kultūros organizacijų atstovai bei kitų krikščioniškų bažnyčių vadovai. Daugelio akyse jis pasiliks apdairaus ir nuosaikaus būdo žmogus, pasišventęs krikščionis bei ištikimas Liuteronų Bažnyčios vadovas.

Kun. dr. Darius Petkūnas

PLUOŠTELIS PRISIMINIMŲ

Prieš aštuoniolika metų minint pirmąsias vyskupo Jono Viktoro Kalvano mirties metines, pluošteliu vaikystės prisiminimų pasidalijo Vilniaus ev. liuteronų parapijos narė Livija Viktorija Šimulionienė (g. Kalvanaitė), augusi Biržų krašte. Ji buvo gimusi 1927 08 23 Strėlniekių vienkienyje, Biržų r., krikštijta Biržų ev. liuteronų bažnyčioje (kun. E. Leijeris), konfirmuota 1944 m. Erbergės ev. liuteronų bažnyčioje, Latvijoje. Mirė 2013 04 22 Klaipėdoje, palaidota Vilniuje Karveliškų kapinėse. Mūsų skaitytojams pateikiame Vilniaus ev. liuteronų parapijos leidinyje „Liuteronų balsas“ 1996 m. spausdintą jos pasakojimą.

Š. m. sausio 15 d. sukanka metai, kai mirė mūsų vyskupas Jonas Viktoras Kalvanas. Aš jį pažinojau nuo vaikystės. Jo tėvai buvo artimiausi mūsų kaimynai. Jų šeimoje buvo penki vaikai: keturi sūnūs ir viena duktė. Jo tėvas vertėsi amatu: buvo geriausias žinomas apylinkėje kalvis. Tai buvo labai darbštus žmogus. Nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro buvo girdėti ritmingas jo kūjo stuksenimas. Tėvo pėdomis pasekė ir jaunesnysis velionio brolis Adolfas. Vasarą, atostogų metu, šioje kalvėje nuolatini svečias buvo kaimynas režisierius Borisas Dauguvietis. Jis išsisitas valandas mankštindavo raumenis kilnodamas sunkų kūjį.

Prisimenu gale pievos augant beržynėlių, kurio viena pusė priklausė mano, o kita – velionio tėvui. Siek tiek atokiau nuo šio beržynėlio augo trys beržai, tarp kurių buvo pastatyta medinė būdelė. Būdamas studentas, atostogų metu velionis vyskupas šioje būdelėje ilsėdavosi ir dirbdavo.

Jis artimai bendravo su Biržų liuteronų kunigu Juozapu Urdze.

Kunigas Urdzė kiekvienais metais atvažiuodavo į mūsų apylinkę, kur gyveno nemažai liuteronų, ir laikydavo pamaldas Sliminiškių kaime. Dažniausiai susirinkdavome pas velionio vyskupo giminaičius – Svikius.

Po pamaldų kunigas Urdzė visada pietaudavo pas Kalvanus, kur buvo kviečiami ir mano tėvai. Tokiu būdu ir man, paauglei, buvo proga dalyvauti. Dabar kasmet aplankydama savo gimtinę, visada pažvelgiu ir į velionio vyskupo tėviškę. Jo senelio, o gal ir prosenelio patatytas namas ir dabar stovi tvirtas ir turbūt stovės dar ne vieną šimtmetį, nors ir niekas jame negyvena.

Paskutinį kartą kalbėjau si vyskupu 1994 metais per šv. Kalėdas. Jis apgailestavo dėl apleistų Panemunės kapinių, kuriose buvo laidojami apylinkės liuteronai, ir dėl dingusio nuo šių kapinių varpinės seno varinio varpo. Dabar Panemunės kapinės uždarytos, nes šioje apylinkėje liuteronų beveik neliko. Šiose kapinėse ilsisi vyskupo tėveliai, brolis, mano seneliai, sesutė ir kiti giminės bei bendri pažįstami.

Atsisveikindamas per šv. Kalėdas vyskupas [Vilniuje] man pasakė:

– Susitikime vasarą Panemunės kapinėse.

Deja, šis susitikimas taip ir neįvyko. Dieve Tėve, laimink mus ir suteik mūsų velioniu vyskupu ramybę Dangiškoje karalystėje.

Livija Viktorija Šimulionienė
„Liuteronų balsas“, 1996 04 07, Nr.1-2

¹ Išeivijos lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčia, anuomet vadinta Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčia Tremtyje, drauge su nuo sovietų okupacijos į vakarus pasitraukusių latvių ir estų ev. liuteronų bažnyčiomis, PLS nare buvo nuo pat Sąjungos įkūrimo 1947 m. – red.

² Smulkiau žiūr.: Algirdas Žemaitaitis. Pirmosios ekumeninės pamaldos Lietuvoje // LEK, 2008 Nr.1, p.10

³ Jonas V. Kalvanas jaunesnysis Tauragėje 1984 04 29 ordinuotas kunigu diakonu, o 1990 07 29 – kunigu ir paskirtas vyskupu augziliaru. Prieš metus, minint vysk. J. Kalvano jaunesniojo dešimtajame mirties metines, išsamiau rašėme „Lietuvos evangelikų kelyje“: Kęstutis Pulokas. Vilniuje surengta konferencija vysk. Jono Kalvano atminimui // LEK, 2013 Nr.4-5, p.11